

Oppfordring om å støtte Østerrikes løfte om å samarbeide for å stigmatisere, forby og avskaffe atomvåpen

Atomvåpen representerer en av de aller største truslene for menneskeheten, miljøet og vår sivilisasjon. I dag finnes det minst 16 000 av dem fordelt på ni land, og faren for spredning er stor. Samtidig har verdens stater en historisk unik mulighet til å forhandle fram et forbud mot atomvåpen med sikte på å fjerne disse våpnene helt. Vi oppfordrer med dette regjeringen ved utenriksminister Børge Brende til å slutte seg til «Austrian Pledge» om å jobbe for å stigmatisere, forby og avskaffe atomvåpen.

I 2012 satte Norge i gang det humanitære initiativet vedrørende atomvåpen (HINW) gjennom å invitere til den første internasjonale konferansen om humanitære konsekvenser av atomvåpen. Initiativet har løftet de humanitære konsekvensene av atomvåpen opp på den internasjonale dagsorden og endret diskursen om atomnedrustning. På de tre store konferansene i Norge, Mexico og Østerrike har forskere, leger og beredskapsorganisasjoner lagt fram ny kunnskap om hvilke muligheter vi har til å håndtere et angrep eller en ulykke med atomvåpen. Vitnemål fra atomvåpenofre har understreket ekspertenes konklusjon om at det ikke er mulig for helsepersonell eller beredskapsorganisasjoner, nasjonalt eller internasjonalt, å yte tilstrekkelig hjelp til de sårede etter en atomvåpendetonasjon. Det er uskyldige sivile som vil bli drept og såret, stikk i strid med våre mest grunnleggende humanitære prinsipper.

Det norskstartede initiativet har lyktes i å synliggjøre oppdatert forskning om de humanitære konsekvensene av atomvåpen og det faktum at vi ikke kan håndtere virkningene av en atomvåpendetonasjon. Konklusjonen fra konferansene er entydig: Den eneste måten vi kan beskytte oss mot atomvåpen på, er å avskaffe dem en gang for alle.

Nå har vi både oppdatert kunnskap om atomvåpenenes humanitære konsekvenser og et internasjonalt momentum for å ta de neste skrittene mot en atomvåpenfri verden. Atomvåpen er det eneste masseødeleggelsesvåpenet som ikke er forbudt. Med en overhengende fare for at atomvåpen går av ved en ulykke eller spres til flere stater eller ikke-statlige aktører, haster det å tette dette hullet i folkeretten ved å få på plass en avtale som forbyr atomvåpen.

De eksisterende fora og avtaler for atomnedrustning har ikke gitt nødvendige resultater. Nedrustningskonferansen (CD) har ikke hatt noe fremgang siden 1996. Ikkespredningsavtalen (NPT) har i hovedtrekk lyktes i å hindre spredning av atomvåpen, men ikke med å få atomvåpenstatene til å ruste ned. Partene til NPT møtes til Tilsynskonferanse hvert femte år, men hittil har ikke atomvåpenstatene oppfylt sin forpliktelse om å avskaffe sine atomvåpen.

Østerrike la i desember 2014 fram en erklæring, «Austrian Pledge», hvor landet lover å jobbe for at atomvåpen stigmatiseres, forbys og avskaffes (se vedlegg). Dokumentet formidler en erkjennelse av hvilket alvorlig og presserende problem atomvåpen representerer i dag og peker framover mot et forbud mot atomvåpen. Alle stater er velkomne til å slutte seg til erklæringen. For å få til en mest mulig konstruktiv Tilsynskonferanse i april, og for å legge grunnlaget for forhandlinger om et forbud mot atomvåpen, er det viktig at så mange stater som mulig, inkludert Norge, støtter opp om «Austrian Pledge».

Med vennlig hilsen

Røde Kors
Norsk Folkehjelp
Kirkens Nødhjelp
Redd Barna
Care
Caritas Norge
Mellomkirkelig Råd
Framtiden i våre hender
Naturvernforbundet
WWF
Bellona
Greenpeace
Industri Energi
Norges bondelag
Norsk Tjenestemannslag
Naturviterne
Norsk Medisinstudentforening
KrfU
Unge Venstre
Grønn Ungdom
AUF
Sosialistisk Ungdom
Rød Ungdom
Senterungdommen
Nei til Atomvåpen
Norske leger mot atomvåpen
Den norske pugwashkomité
Norges Fredsråd
Nansen Fredssenter
Norges Fredslag
Vennesamfunnet Kvekerne
Internasjonal kvinneliga for fred og frihet
Likestilling Integrering Mangfold (LIM)
Fredsiniativiet
Røde Kors Ungdom
Press
Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom
Changemaker
Spire
Europeisk Ungdom
Natur og Ungdom
Norges Kristelige Studentforbund
Medisinstudenter for fred og sosialt ansvar
Humanistforbundet
Humanistisk Ungdom
KFUK KFUM Global
Bestemødre for fred
Attac
Latin Amerika-gruppene i Norge
SAIH
ICAN Norge